

BEOORDELINGSRAPPORT

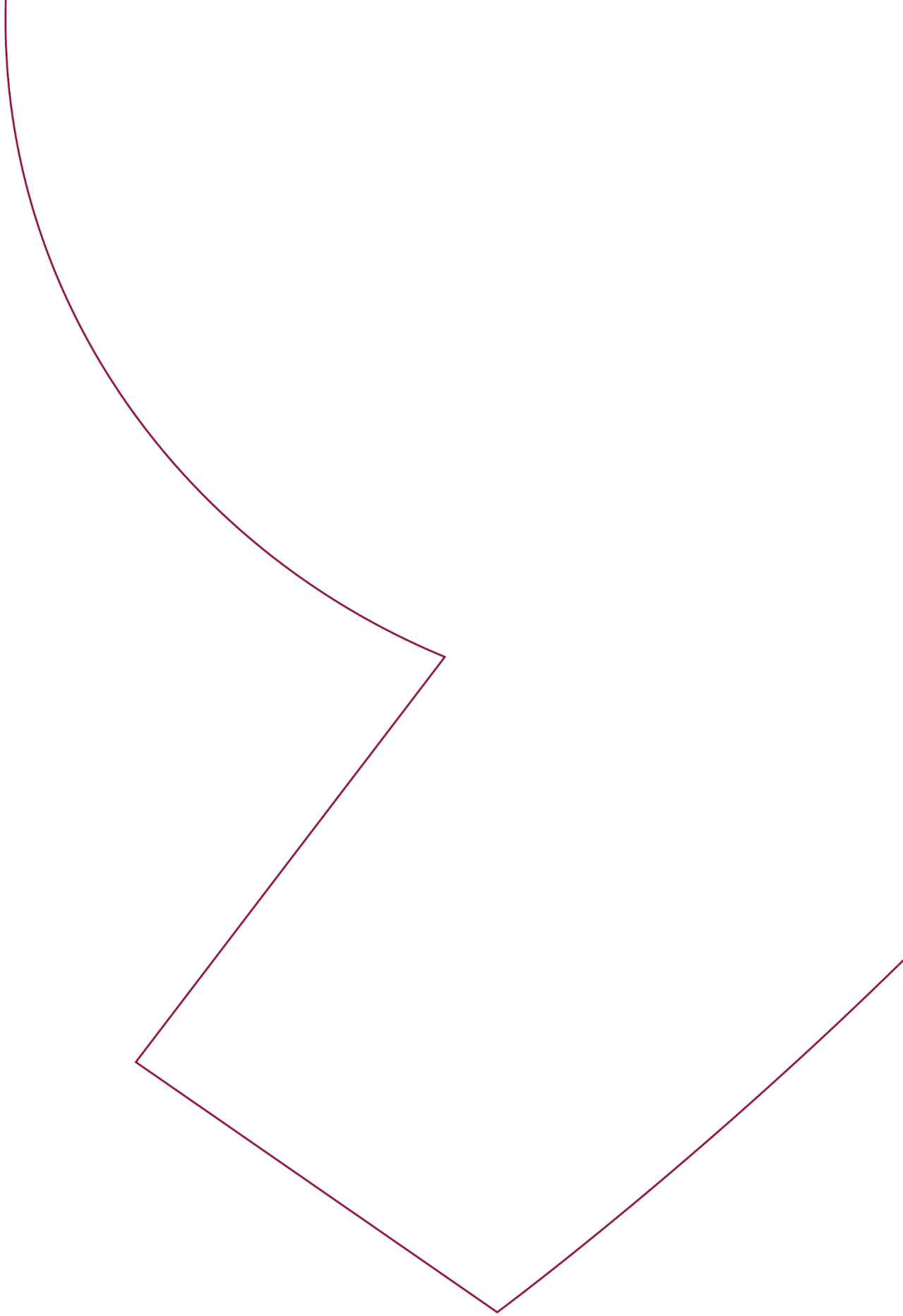
Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

Bestuurskunde / Overheidsmanagement

voltijd en deeltijd

Saxion Hogeschool

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Bestuurskunde / Overheidsmanagement
voltijd en deeltijd

Saxion Hogeschool

CROHO nr. 34464

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

27 maart 2023

Auditpanel

De heer drs. R.B. van der Herberg

Mevrouw dr. S. Çelik

De heer dr. R.M. Duiveman

De heer E. Kizilgoz

Secretaris

Mevrouw D.P.M. de Koning MSc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	27
6.	AANBEVELINGEN	28
	BIJLAGE I Scoretabel	29
	BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels	30
	BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten	33
	BIJLAGE IV Panelsamenstelling	34

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Saxion
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief, 12 april 2018
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Bestuurskunde/Overheidsmanagement
registratienummer croho	34464
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Arts
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Deventer
varianten	Voltijd en deeltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	21 november 2022

2. SAMENVATTING

De opleiding wordt aangeboden in een voltijd- en een deeltijdvariant. De deeltijdvariant maakt onderdeel uit van Saxion Parttime School (SPS) – in het bijzonder van de sector Economie – en neemt deel aan het experiment leeruitkomsten. De deeltijd is recent beoordeeld. Volgens de regels van de NVAO past het panel voor de experimenteervariant een zogeheten 'updatebeoordeling' toe. De focus van het panel lag daarom op de vraag wat de opleiding heeft gedaan met de aanbevelingen uit de vorige visitatie van 2019.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding Bestuurskunde (BSK) baseert de door haar beoogde leerresultaten (competenties en Body of Knowledge and Skills) op het landelijk opleidingsprofiel van 2019. Het profiel is door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd en relevante internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau. Daardoor voldoen de beoogde leerresultaten aan de vereisten van oriëntatie, inhoud en niveau.

De voltijdopleiding BSK heeft zich samen met Ruimtelijke Ontwikkeling gepositioneerd onder de noemer Urban Studies. Deze samenwerking is uniek in Nederland en betekent dat de opleiding in vergelijking met andere BSK-opleidingen een sterk sociaal-ruimtelijk accent krijgt.

De opleiding heeft een eigen, duidelijk en relevant profiel dat in nauwe samenspraak met het regionale werkveld tot stand is gekomen. Met dit werkveld heeft de opleiding een stevige verbinding, waarbij de opleiding zowel op strategisch (visie op beroep) als op operationeel niveau (verstrekking van opdrachten en casuïstiek) een beroep kan doen op haar partners. Het stadsLAB als creatieve broedplaats, waar studenten van meerdere opleidingen interdisciplinair samenwerken aan ruimtelijke en maatschappelijke uitdagingen, is een unieke uitwerking van die stevige relatie met het werkveld.

De opleiding heeft een heldere visie op onderzoek c.q. onderzoekend vermogen en maakt hierbij legitieme keuzes voor een hbo-professional, aldus het auditpanel, die goed afgestemd zijn op het werkveld. Zowel in het stadsLAB als bij de stage en het afstuderen hebben studenten de kans om betrokken te worden bij de diverse onderzoeksprogramma's van verschillende lectoraten.

Ook heeft de opleiding haar visie op internationalisering uitgewerkt en doorvertaald naar diverse leerdoelen. Om de opleidingen te ondersteunen in internationalisering is er een visie op internationalisering binnen Urban Studies geformuleerd. De komende jaren wordt de visie vertaald naar het studieprogramma.

Voor de deeltijdopleiding geldt dat de leeruitkomsten en Eenheden van Leeruitkomsten (EVL's) voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Het is voor alle betrokkenen helder wat de opleiding van de deeltijdstudenten verwacht. De EVL's zijn afgeleid van het landelijke beroepsprofiel en de opleidingscompetenties en ze hebben een duidelijke relatie met de competenties van de effectieve bestuurskundige professional.

Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het auditpanel is positief over de kwaliteit van het programma, de docenten en de voorzieningen. De opleiding wordt verzorgd door een team met capabele docenten die met elkaar beschikken over een brede inhoudelijke deskundigheid en veel ervaring in het werkveld. Studenten zijn tevreden over de docenten, met name over hun praktijkkennis, inhoudelijke deskundigheid en benaderbaarheid. Inspirerend lesgeven is voor een aantal docenten nog een aandachtspunt, aldus de studenten. Ook ervaren zij verschillen in de wijze van beoordelen. Het panel vindt dat de opleiding er op een goede manier voor zorgt dat deze bandbreedte niet te groot wordt. Het auditpanel vraagt de opleiding alert te blijven op de (beleefde) werkdruk van het docententeam.

Dit is van belang, omdat er met de implementatie van het Saxion Onderwijsmodel en de bijbehorende herinrichting van het curriculum nog veel werk voor de docenten ligt.

De opleiding zorgt er in beide varianten voor, aldus het panel, dat studenten de voor het vakgebied relevante inhoud tot zich nemen en alle competenties op eindniveau kunnen realiseren. De onderdelen van zowel het voltijdse als het deeltijdprogramma zijn expliciet gekoppeld aan de competenties en de BoKS uit het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel. Zowel voltijd- als deeltijdstudenten hebben veel ruimte om zich te profileren.

De voltijdopleiding voert een programma uit dat inhoudelijk goed in elkaar zit en een logische opbouw kent. Het panel is onder de indruk van de crossovers in het programma. De samenwerking met Ruimtelijke Ontwikkeling leert studenten vanaf het begin van de studie om vanuit meerdere perspectieven naar vraagstukken te kijken. Ook heeft de opleiding een zeer praktijkgerichte leeromgeving gecreëerd met pareltjes als stadsLAB waar multidisciplinair samengewerkt wordt. De wisselwerking met het werkveld is vanaf jaar één stevig. Werkveldvertegenwoordigers zijn betrokken bij het verstrekken van casuïstiek, als opdrachtgever bij projecten en/of als begeleider bij stage en afstuderen. Het auditpanel is in dit kader ook positief over de sterke verbinding die de opleiding heeft met de lectoraten. Actuele ontwikkelingen vinden via lectoren en docent-onderzoekers hun weg naar het programma.

Voor de deeltijd staat de praktijkgerichtheid buiten kijf. Er is een sterke koppeling met de eigen praktijkomgeving van de student. Het programma kent een flexibele, modulaire opbouw waar het panel relevante thema's ziet terugkomen. Met het volgen van een aantal sector- en clustermodules krijgen studenten andere perspectieve mee. Dit vindt het panel waardevol. De opleiding heeft op een adequate manier een aantal aanbevelingen van de vorige visitatie opgepakt.

De opleidingsspecifieke voorzieningen zijn adequaat voor de verzorging van het (praktijk)onderwijs en de informatievoorziening is op orde.

Op een aantal punten ziet het panel nog ontwikkelkansen. Het merendeel van deze aspecten heeft de opleiding reeds op haar netvlies. Ook heeft zij reeds een aantal maatregelen opgestart. Dit vindt het panel vertrouwenwekkend. Het panel wil nog expliciet aandacht vragen voor de relatie tussen voltijd en deeltijd. Beide varianten kunnen elkaars expertise op bepaalde punten meer benutten dan nu het geval is. Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

Standaard 3. Toetsing

De beoordelingssystematiek van Saxion maakt een doorwrochte indruk. Het auditpanel heeft bij de opleiding BSK een programma van toetsen gezien met een logische opbouw en samenhang op weg naar het afstudeerprogramma. Toetsen en beoordelen gebeurt op een valide, betrouwbare en transparante wijze. De opleiding zet hiervoor diverse instrumenten in, zoals het werken met toetsmatrizen, beoordelingsmodellen en rubrics en de implementatie van het vierogenprincipe bij het construeren van de toets en bij de beoordeling.

De belangrijkste ontwikkelpunten ten aanzien van toetsen en beoordelen zijn volgens het auditpanel (i) het geven van goede feedback en feedforward bij de beoordelingen en (ii) het vergroten van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. De opleiding heeft dit voor zowel de voltijd als de deeltijd reeds op haar netvlies en adresseert dit onderwerp onder meer in de kalibreersessies die de opleiding organiseert. Het panel vindt dit vertrouwenwekkend.

Het auditpanel heeft goed functionerende en taakvolwassen examencommissies gezien. De examencommissies kijken in hun borgingsverantwoordelijkheid verder dan een procedurele check en vormen zich tevens onafhankelijk een oordeel over het bereikte niveau.

Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van vijftien afgestudeerden uit de afgelopen twee studiejaar de afstudeerdossiers beoordeeld. De studenten hebben in hun eindwerk aangetoond dat zij de beoogde competenties op het niveau van een startbekwame bestuurskundige op bachelorniveau hebben ontwikkeld. In de diversiteit van de afstudeeronderwerpen zag het panel de beoogde visie van de opleiding terug om een brede bestuurskundige opleiding te zijn. Het auditpanel kon zich vinden in de gegeven cijfers en is van oordeel dat de studenten terecht hun diploma hebben gekregen.

Dat de studenten het beoogde niveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld over het niveau en de vaardigheden van de afgestudeerden.

Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

Algemene conclusie:

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Bestuurskunde/Overheidsmanagement van Saxion voldoet aan de vier standaarden van de NVAO. Het eindoordeel luidt daarom 'positief'.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 27 maart 2023.

3. INLEIDING

Dit rapport is een weergave van de beperkte opleidingsbeoordeling van de hbo-bacheloropleiding Bestuurskunde/Overheidsmanagement (BSK) van Saxion. Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op vier kwaliteitsstandaarden, gegroepeerd naar 'beoogde leerresultaten', 'leeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO) gebruikt.

De opleiding wordt aangeboden in een voltijd- en een deeltijdvariant. De deeltijdvariant maakt onderdeel uit van Saxion Parttime School (SPS) – in het bijzonder van de sector Economie – en neemt deel aan het experiment leeruitkomsten. De deeltijd is in 2019 tussentijds recent beoordeeld. Volgens de regels van de NVAO past het panel voor de experimenteervariant een zogeheten 'updatebeoordeling' toe. De opleiding heeft een reflectie geschreven over de ontwikkelingen die zich op de standaarden van beoordeling hebben voorgedaan sinds de laatste visitatie van de experimenteervariant. Waar van toepassing noemen we deze ontwikkelingen in het rapport. De focus ligt echter op de voltijdse variant.

Positie in de organisatie

Bestuurskunde/Overheidsmanagement is onderdeel van de academie Bestuur, Recht & Ruimte (ABR&R) van Saxion Hogeschool en wordt in Deventer aangeboden. Binnen de Academie Bestuur, Recht & Ruimte (ABR&R) worden ruim 2.600 studenten opgeleid tot specialist op het terrein van bestuur, management en recht. De academie biedt zeven bacheloropleidingen aan en één masteropleiding. Aan de academie zijn daarnaast vier lectoraten verbonden: Ontwikkeling Werklocaties; Weerbare Democratie; Maatschappelijke Veiligheid en Modelleren van Maatschappelijke Impact.

De opleiding BSK werkt al sinds 2014 nauw samen met de opleiding Ruimtelijke Ontwikkeling onder de noemer 'Urban Studies'. Ruimtelijke Ontwikkeling kent drie studieroutes: 1) Ruimtelijke Ordening en Planologie, 2) Klimaat en Management en 3) Stedenbouwkundig Ontwerpen. Studenten van beide opleidingen volgen een gezamenlijk eerste jaar en kunnen na het eerste jaar nog switchen van keuze.

Saxion Onderwijsvisie

In 2019 heeft Saxion een nieuwe onderwijsvisie gepubliceerd, genaamd "*Get ready for a smart world*". In deze onderwijsvisie zijn negen uitgangspunten geformuleerd die voor alle opleidingen van Saxion (gaan) gelden. Dit heeft geleid tot het zogeheten 'Saxiononderwijsmodel' (SOM) waarbij de onderwijsvisie is vormgegeven aan de hand van het zogenaamde curriculaire spinnenweb (Van den Akker, 2003)¹. Naast inhoudelijke wijzigingen in het curriculum gaat SOM ook over een wijziging in de rol die de student heeft in zijn eigen ontwikkeling.

De voltijdopleiding BSK gaat SOM implementeren vanaf studiejaar 2023-2024. Voor een aantal uitgangspunten geldt dat de opleiding deze al herkent in het eigen programma. Zo staan actuele vraagstukken uit de beroepspraktijk reeds centraal, werken studenten aan interdisciplinaire opdrachten en zijn veel leeractiviteiten gericht op het actief en samen leren van studenten. Andere uitgangspunten vragen nog een nadere uitwerking voor de opleiding BSK, zoals het versterken van de leerfuncties van toetsen en het gebruik van principes van blended learning.

NB. De deeltijdopleiding is al gebaseerd op de uitgangspunten van SOM. In hoofdstuk 4 komen de plannen rondom het nieuwe SOM-curriculum, waar van toepassing, aan de orde.

¹ In dit spinnenweb vormt de visie de centrale, verbindende schakel. De overige onderdelen – de draden van het spinnenweb – zijn verbonden met die visie en gaan achtereenvolgens over: leerdoelen, leerinhoud, leeractiviteiten, docentenrollen, bronnen en materialen, groepeeringsvormen, leeromgeving, tijd en toetsing.

Opmvolging aanbevelingen vorige accreditatie

In hoofdstuk 4 beschrijft het auditpanel bij de verschillende standaarden wat de opleiding heeft gedaan met de aanbevelingen van de vorige auditpanels. Bij de deeltijdopleiding gaat het om een 'updatebeoordeling'. De focus van het panel lag daarom juist op de vraag wat de opleiding heeft gedaan met de aanbevelingen uit de vorige visitatie van 2019. De belangrijkste ontwikkelingen zijn genoemd bij de standaarden.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Voltijd

Inhoud, oriëntatie en niveau beoogde leerresultaten (voltijd)

De voltijdopleiding BSK van Saxion heeft acht competenties en de daarbij behorende *Body of Knowledge and Skills* (BoKS) overgenomen uit het landelijk beroepsprofiel Bestuurskunde/Overheidsmanagement uit 2019. Het gaat om de volgende competenties:

De Bachelor:

1. vindt zijn weg in het publieke domein.
2. analyseert maatschappelijke vraagstukken vanuit verschillende invalshoeken.
3. levert een bijdrage aan de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid.
4. participeert in organisaties en samenwerkingsverbanden.
5. hanteert een moreel kompas in een publieke omgeving.
6. heeft onderzoekend vermogen.
7. is sociaal-communicatief vaardig en werkt effectief samen.
8. is zelfsturend en geeft vorm aan zijn professionele ontwikkeling.

In het landelijk profiel is de BoKS per competentie aangegeven. De opleiding BSK van Saxion heeft de BoKS verder uitgewerkt in modules die ondersteunend zijn aan de competentieontwikkeling in de praktijklijn. Ook heeft de opleiding het competentieprofiel uitgewerkt in indicatoren voor de praktijkopdrachten die vanaf jaar twee worden toegepast tot en met het afstuderen (zie verder standaard 2).

De manier waarop het huidige landelijk profiel tot stand is gekomen borgt dat de beoogde leerresultaten – in dit geval competenties – aantoonbaar het niveau en de oriëntatie van de opleiding beschrijven en aansluiten bij de actuele eisen. Zo heeft het landelijk overleg opleidingen Bestuurskunde/Overheidsmanagement (LOBO) een analyse gemaakt van de ontwikkelingen die relevant zijn voor het niveau van een beginnend hbo-bestuurskundige. De werkveldcommissies van de diverse opleidingen hebben deze analyse, waar van toepassing, aangevuld en de bevindingen zijn eveneens besproken tijdens een landelijke expertdag met professionals uit het werkveld van de verschillende opleidingen. De uiteindelijke competenties zijn verder getoetst aan het 'Profiel wendbare heo² professional' van de Vereniging van Hogescholen. Het profiel is ten slotte ook besproken tijdens het jaarlijks congres van de *European Group of Public Administration (EGPA)* in de sessie *Teaching Public Administration*. Hiermee is geborgd dat het profiel aansluit bij internationale ontwikkelingen op het gebied van Bestuurskunde en het internationale werkveld.

² Hoger Economisch Onderwijs

Profilering

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de opleiding BSK van Saxion een duidelijke eigen inkleuring heeft. De opleiding BSK heeft zich, zoals vermeld in de inleiding, samen met Ruimtelijke Ontwikkeling gepositioneerd onder de noemer Urban Studies. Deze samenwerking is uniek in Nederland en betekent dat de opleiding in vergelijking met andere BSK-opleidingen een sterk sociaal-ruimtelijk accent krijgt. De gemeenschappelijke focus van de opleidingen is de toekomstbestendige stad en omliggende regio. In de stad komen namelijk veel vraagstukken samen. De stad staat daarbij voor de opleidingen voor meer dan alleen de gebouwde omgeving, op één schaalniveau. Het gaat om de metafoor voor de plek waar mensen wonen, werken, recreëren en de toenemende invloed van (digitale) techniek zichtbaar is. Het is ook een bestuurseenheid waarbij heel tastbaar allerlei maatschappelijke ontwikkelingen een plek moeten krijgen; de plek waar soms heel letterlijk buurt en wereld verbonden zijn. In de regionale omgeving van de opleidingen met veel middelgrote steden is dat ook de plek waar veel werkgelegenheid te vinden is voor de afgestudeerden.

De opleidingen BSK en RO zien het besturen, plannen, ontwerpen en duurzaam houden van de dagelijkse leefomgeving als een integrale opgave, waarbij niet één discipline het voortouw kan nemen. Multi- en interdisciplinair (samen)werken is dan ook een belangrijk kenmerk voor Urban Studies. Dit komt bij uitstek tot uiting in het stadsLAB (zie standaard 2). De opleidingen willen deze samenwerking de komende jaren uitbouwen naar andere opleidingen binnen en buiten de academie en willen uiteindelijk toegroeien naar leergemeenschappen rondom vier Urban Studies thema's waar studenten zich op dit moment reeds in hun studie verder in kunnen verdiepen, te weten: "Duurzame Leefomgeving", "De Inclusieve Samenleving", "De Slimme stad" en "Omgevingsvraagstukken".

Als je het hebt over stad en regio, dan ziet het panel met name een focus op de regio en wel op die van Oost-Nederland; iets dat ook logisch is. Studenten gaven in het auditgesprek aan dat in opdrachten soms de focus op de stad iets meer naar voren mag komen. Het panel wil de opleiding daarnaast meegeven om bij het verder uitwerken van de vier hierboven genoemde thema's aandacht te hebben voor de rol van de overheid ("Hoe bedienen we als overheid de samenleving?") en de mens in organisaties.

Onderzoek

Het panel heeft een heldere opvatting van de opleiding gezien over de betekenis van onderzoek. De bouwstenen praktijkgericht onderzoek³ – ethisch bewust, methodisch sterk en praktisch relevant – komen goed tot hun recht, met een nadruk op het onderzoek als vaardigheid (onderzoekend vermogen). Dit komt expliciet terug in competentie 6 en speelt volgens de opleiding bij alle praktijkvraagstukken een belangrijke rol. De opleiding wil professionals afleveren die zich voortdurend afvragen wat het echte probleem dan wel vraagstuk is, wie er nodig zijn bij het bereiken van een oplossing, wat mogelijke bedreigingen zijn bij de uitvoering van een gekozen oplossing en met welke veranderingen rekening gehouden moet gaan worden. Dat kan niet anders dan door het ontwikkelen van nieuwsgierigheid, oftewel onderzoekend vermogen. Ook is het in dit kader van belang, zo geeft de opleiding aan, dat

³ Werkgroep Kwaliteit van Praktijkgericht Onderzoek en het Lectoraat

studenten zich afvragen of mogelijke oplossingen al elders in Nederland of daarbuiten bedacht zijn. De opleiding geeft aan dat zij geen onderzoekers opleidt. Wel worden studenten betrokken bij het onderzoek in de lectoraten. Zowel in het stadsLAB als bij de stage en het afstuderen hebben studenten de kans om in aanraking te komen met de diverse onderzoeksprogramma's van verschillende lectoraten (zie ook standaard 2).

Internationale oriëntatie

De internationale oriëntatie wordt sterk bepaald door de profilering met Urban Studies. De opleiding geeft aan dat steden en regio's een steeds belangrijker rol spelen bij het oplossen van grensoverschrijdende vraagstukken. Vanuit dat perspectief kijkt zij dan ook naar samenwerkingen binnen Europa en daarbuiten. De opleiding plaatst de lokale, bestuurlijke en ruimtelijke beleidsopgaven en ontwikkelingen in een internationale context. Studenten leren bijvoorbeeld hoe de klimaat- en energievraagstukken op verschillende schaalniveaus doorwerken en op elkaar inwerken.

Het auditpanel heeft vastgesteld dat er bij diverse modules leerdoelen zijn waarin de internationale oriëntatie een plek heeft gekregen. Zo is de aandacht voor geopolitieke ontwikkelingen (bij competentie 1) uitgewerkt in leerdoelen voor de modules Duurzame samenleving (kwartiel 1.2) en *European policy and politics* (kwartiel 2.4). Een tweede voorbeeld zijn de leerdoelen van de modules Inleiding recht (kwartiel 1.3), Dynamiek van besturen (1.4) en *European and international law* (semester 2.2) die betrekking hebben op de inrichting van het openbaar bestuur op lokaal, nationaal en Europees niveau (competentie 1).

Om de opleidingen te ondersteunen in internationalisering is er een visie op internationalisering binnen Urban Studies geformuleerd. De komende jaren wordt de visie vertaald naar het studieprogramma. Op de middellange termijn moet internationalisering een integraal onderdeel van het DNA van de opleiding worden. Dit wil de opleiding onder meer bewerkstelligen door internationale leeruitkomsten op te nemen in de eindtermen van de opleiding. Het auditpanel juicht dit toe.

Validatie beoogde leerresultaten / afstemming werkveld

De opleiding zorgt er op een goede manier voor dat zij blijft aansluiten op de vragen uit het (regionale) werkveld en op de hoogte blijft van relevante ontwikkelingen. Hieronder geven we een aantal voorbeelden.

- Door de opdrachten in de praktijklijn (integrale opdrachten en stadsLAB) hebben veel docenten intensieve contacten en relaties met organisaties in het werkveld. Ook leveren docenten bijdragen aan onderzoeksopgaven binnen diverse lectoraten, zowel binnen als buiten de eigen Academie.
- Twee tot drie keer per jaar organiseert de opleiding netwerkbijeenkomsten met een vaste afvaardiging van het werkveld (beroepenveldcommissie).
- Sinds het studiejaar 2021-2022 nodigt de opleiding elk kwartiel iemand uit het werkveld uit om het BSK-team te informeren over ontwikkelingen in het werkveld.
- Ten slotte heeft de opleiding een aantal vaste partners waarmee zij structureel samenwerkt, zoals de gemeente Dinkelland en Tubbergen binnen Noaberkracht, de regio Achterhoek (8RHK Ambassadeurs) en de gemeente Deventer (City Deal Kennis Maken Deventer).

Uit het gesprek dat het panel met werkveldvertegenwoordigers voerde, bleek een grote betrokkenheid bij de opleiding.

Deeltijd

Zoals al is geconstateerd in de tussentijdse beoordeling in het voorjaar van 2019 bij de deeltijdopleidingen van Saxion Parttime School (SPS) die participeren in het experiment leeruitkomsten, heeft de opleiding de competenties uit het landelijk opleidingsprofiel omgezet in leeruitkomsten en Eenheden van Leeruitkomsten (EVL). Iedere leeruitkomst is vertaald in een module. Het huidige auditpanel is net als het toenmalige panel van oordeel dat deze EVL's en leeruitkomsten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen: ze zijn specifiek, meetbaar en

onderscheidend van elkaar. Het is voor alle betrokkenen helder wat de opleiding van de studenten verwacht. Studenten kunnen deze leeruitkomsten – wanneer zij dat willen – in principe leerwegaafhankelijk bereiken. Er is in de leeruitkomsten voldoende aandacht voor onderzoek en internationalisering.

Een verbeterpunt tijdens de audit in 2019 was de volledige aansluiting van de cluster- en opleidingsmodules bij de landelijke BoKS. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de deeltijdopleiding BSK dit heeft opgepakt. Het curriculum is aangepast op basis van de aanscherping van het landelijk profiel in 2019. De opleiding heeft een aantal nieuwe modules ontwikkeld en een aantal bestaande modules aangepast, waardoor onderwerpen als integriteit, openbare financiën/overheidsfinanciën, sturen met Big Data en macro-economische begrippen en samenhangen nu in het programma zitten.

De opleiding is (nog) niet verder gegaan met de doorontwikkeling naar grotere leeruitkomsten van meer dan 5 EC binnen de verschillende EvL's, waarover tijdens de audit in 2019 is gesproken. De opleiding is in afwachting van resultaten van pilots bij andere flexibele opleidingen van SPS (zie ook standaard 3). Deze ervaringen worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de opleiding BSK.

Ten aanzien van de profilering maakt de deeltijdopleiding BSK andere keuzes dan de voltijdopleiding. Omdat bestuurskundigen vaak opereren op het snijvlak van overheid, markt en samenleving, vindt de opleiding het belangrijk dat er naast algemene inleidende en opleidings specifieke bestuurskunde modules, gericht op overheid en samenleving, ook aandacht is voor kennis van de marktsector. Deze keuze is grotendeels ingegeven door de positionering in de sector Economie binnen SPS. De opleiding sluit aan bij verkenningen die uitgevoerd worden binnen de sector Economie, bijvoorbeeld in de richting van betekenis economie. Waar de voltijdopleiding samenwerkt met de opleiding Ruimtelijke Ontwikkeling, legt de deeltijdopleiding⁴ relaties met voor bestuurskunde relevante kennisgebieden van verwante opleidingen zoals Integrale Veiligheidskunde en Sociaal-Juridische Dienstverlening.

Weging en Oordeel: voldoet

De voltijdopleiding Bestuurskunde baseert de door haar beoogde leerresultaten (competenties en Body of Knowledge and Skills) op het landelijk opleidingsprofiel van 2019. Het profiel is door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd en relevante internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau. Daardoor voldoen de beoogde leerresultaten aan de vereisten van oriëntatie, inhoud en niveau.

De opleiding heeft een heldere visie op onderzoek en maakt hierbij legitieme keuzes voor een hbo-professional, aldus het auditpanel, die goed afgestemd zijn op het werkveld. Ook heeft de opleiding haar visie op internationalisering uitgewerkt en doorvertaald naar diverse leerdoelen.

De opleiding heeft een eigen, duidelijk en relevant profiel dat in nauwe samenspraak met het regionale werkveld tot stand is gekomen. Met dit werkveld heeft de opleiding een stevige verbinding, waarbij de opleiding zowel op strategisch (visie op beroep) als op operationeel niveau (verstrekking van opdrachten en casuïstiek) een beroep kan doen op haar partners. Het stadsLAB als creatieve broedplaats, waar studenten van meerdere opleidingen interdisciplinair samenwerken aan ruimtelijke en maatschappelijke uitdagingen, is een bijzondere uitwerking van die stevige relatie met het werkveld.

Voor de deeltijdopleiding geldt dat de leeruitkomsten en Eenheden van Leeruitkomsten (EvL's) voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Het is voor alle betrokkenen helder wat de opleiding van de deeltijdstudenten verwacht. De EvL's zijn afgeleid van het landelijke beroepsprofiel en de

⁴ Er is geen deeltijdopleiding Ruimtelijke Ontwikkeling.

opleidingscompetenties en ze hebben een duidelijke relatie met de competenties van de effectieve bestuurskundige professional.

Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Programma (voltijd)

De opleiding Bestuurskunde biedt een programma aan dat dekkend is voor alle competenties, zo stelde het auditpanel vast. In een apart overzicht heeft de opleiding de competenties en bijbehorende indicatoren gekoppeld aan alle modules. De Body of Knowledge and Skills (BoKS) is uitgewerkt in vakken in de kennis- en vaardigheidslijn. Voor de vakken zijn outlines opgesteld waarin de leerdoelen en de relatie met de opleidingscompetenties zijn beschreven. Het panel heeft vastgesteld dat alle competenties meerdere malen en op een steeds hoger niveau aan bod komen. Studenten die het hele curriculum doorlopen, kunnen zo alle competenties op het gewenste niveau ontwikkelen.

Structuur en inhoud van het programma

Het auditpanel heeft een samenhangend programma gezien. Het studieprogramma van de voltijdvariant bestaat uit vier leerlijnen: a) een praktijklijn waarin de studenten de competenties geleidelijk ontwikkelen door te werken aan praktijkopdrachten, b) een kennislijn en c) een vaardighedenlijn waarin studenten het gereedschap aangereikt krijgen om de opdrachten uit te voeren en d) een lijn waarin aandacht is voor de studieloopbaanontwikkeling (zie verderop).

Het programma heeft een logische opbouw van eenvoudig en meer sturend (eerste jaar) naar complex en meer zelfstandigheid (in het vierde jaar). De opleiding hanteert hierbij drie niveaus:

- *Niveau 1* is het propedeuse-niveau. Hierin wordt in drie van de vier onderwijsperiodes (kwartielen) een gezamenlijk programma aangeboden voor studenten van BSK en RO. In dit gezamenlijke jaar krijgen de studenten kennis- en vaardigheidsvakken aangeboden die relevant zijn voor alle opleidingsrichtingen en werken de studenten aan Integrale Opdrachten (IO). De IO's zijn voorgestructureerde praktijkopdrachten. Daarbij is er al betrokkenheid van het beroepenveld, meestal als opdrachtgever. Hiermee leren studenten authentieke praktijksituaties kennen en worden zij voorbereid op het werken in het stadsLAB in jaar 2.
- *Niveau 2* bestaat uit studiejaar 2 en 3. Hier volgen studenten de kennisvakken van hun eigen richting. De vaardigheidslijn is grotendeels gezamenlijk opgezet. Dit betekent dat bijvoorbeeld de leerlijn onderzoeksvaardigheden wordt aangeboden aan zowel Bestuurskunde als Ruimtelijke Ontwikkeling. De studenten werken twee dagen in de week multidisciplinair aan praktijkopdrachten in het stadsLAB. In het derde jaar is er ruimte voor een minor en voor stage. Het kennisvak 'Management en Organisatie' is gekoppeld aan de stage. Studenten verbinden hierin managementtheorie aan ervaringen die op de stageplek worden opgedaan.
- *Niveau 3*, het afstudeerjaar, bestaat uit een thematisch vak dat de student zelf kan kiezen, twee verdiepende modules en als hoofdbestanddeel het werken aan beroepsproducten. Hier maken studenten, deels gezamenlijk en deels individueel, specifieke beroepsproducten.

Het auditpanel heeft een mooie balans gezien tussen enerzijds veelzijdigheid in het curriculum en anderzijds focus met de vier doorlopende thema's Duurzame Leefomgeving, De Inclusieve Samenleving, De Slimme stad en Omgevingsvraagstukken. Het panel is gecharmeerd van de crossovers in het programma. De samenwerking met Ruimtelijke Ontwikkeling leert studenten vanaf het begin van de studie om vanuit meerdere perspectieven naar vraagstukken te kijken of, zoals een van de studenten het verwoordde, "om buiten je eigen bubbel te studeren".

Het auditpanel vindt dat de opleiding BSK vanaf jaar 1 een zeer praktijkgericht programma aanbiedt met als pareltje het stadsLAB. Het panel vindt het stadsLAB een inspirerend onderwijsonderdeel en een mooi voorbeeld van leren werken in inter- en multidisciplinaire groepen. Het werken aan authentieke opdrachten voor echte opdrachtgevers werkt bovendien motiverend en stimulerend voor studenten. Er is soms een spanningsveld tussen de wensen van de opdrachtgever en het leertraject van de student. Het auditpanel vindt dat de opleiding hier op een goede manier mee om gaat. Dit wordt bevestigd door de werkveldvertegenwoordigers met wie het panel heeft gesproken. Zij geven aan dat er ruimte is om mee te denken over het inbrengen van opdrachten en het goed formuleren van die opdrachten, zodat het én de praktijk van de opdrachtgever dient én de competentieontwikkeling van de student. Het panel was onder de indruk van de diversiteit aan opdrachten, waarbij er ook opdrachten waren die vanuit burgerinitiatieven komen (bijvoorbeeld via 'het Loket van Mogelijkheden').

Uit evaluaties (NSE 2022) blijkt dat studenten tevreden zijn over de inhoud en de opzet van het programma en over de aansluiting met de beroepspraktijk. Ook vinden ze dat de inhoud van de opleiding aansluit bij actuele ontwikkelingen. In het studentenhoofdstuk laten studenten zich positief uit over de gedeelde propedeuse. De mogelijkheid om nog te wisselen in jaar 1 vinden zij fijn en het samenwerken met de verschillende opleidingen tijdens groepsopdrachten is leuk, aldus de studenten. Wel zien zij dat de focus, zeker in het eerste jaar maar ook later in de opleiding, vooral op ruimtelijke en duurzaamheidsvraagstukken ligt. Studenten vragen aandacht voor die BSK-studenten die zich meer interesseren in veiligheid en politieke vraagstukken. Over de werkvormen zijn studenten tevreden; met name over de werkcolleges en de praktijkopdrachten. De hoorcolleges zouden zij graag iets interactiever zien.

Onderzoeksvaardigheden

Bij standaard 1 hebben we de opvatting van de opleiding BSK over onderzoek beschreven. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding studenten meer dan voldoende ondersteunt in hun competentieontwikkeling op dit vlak. In jaar 1 krijgen studenten in hun eerste kwartiel het vak 'Probleemanalyse' waarin ze leren een heldere vraagstelling te formuleren en waarin ze oefenen met diverse modellen om een vraag te analyseren. In het tweede leerjaar krijgen studenten vakken op het gebied van kwalitatief en kwantitatief onderzoek. De toepassing van de opgedane kennis – maar ook de ontwikkeling van hun nieuwsgierig en oplossend vermogen – staat centraal in de praktijkopdrachten (in jaar één de IO's en in jaar twee het stadsLAB).

Het auditpanel heeft met studenten en docenten doorgepraat over onder meer het verantwoordingsvraagstuk: kun je als student nu onderbouwen wat je precies hebt gedaan? Docenten geven aan dat studenten soms de neiging hebben om snel naar de oplossing te gaan, maar dat zij hier wel aandacht aan besteden, zowel in de praktijkopdrachten als in de onderzoeksvakken. Wanneer er in het werkveld immers beleidsnota's worden geschreven aan de hand waarvan besluiten genomen moeten worden, is de onderbouwing erg belangrijk. Studenten waarderen de aandacht voor vaardigheden als probleemoplossend vermogen, onderbouwen van conclusies, argumenteren en redeneren met een 7,6 in de NSE.

Het auditpanel is erg positief over de sterke verbinding die de opleiding heeft met de lectoraten. In het stadsLAB worden standaard opdrachten ingebracht door de lectoraten Weerbare Democratie, Modelleren van Maatschappelijke Impact, Bodem en Ondergrond en Duurzame Leefomgeving. Ook vanuit het lectoraat Maatschappelijke Veiligheid en Smart Cities worden regelmatig opdrachten aangeboden aan studenten. Vanuit het BSK-team wordt in totaal voor

0,4 fte ingezet voor onderzoek in de lectoraten. De docentonderzoekers zorgen ervoor, zo constateerde het auditpanel, dat kennis verkregen uit onderzoek in de lectoraten via het studieprogramma beschikbaar komt voor alle studenten.

Internationalisering

Bij standaard 1 is reeds aangegeven, dat de opleiding de internationale oriëntatie bij diverse modules een plek heeft gegeven. In standaard 1 noemde het panel reeds een aantal voorbeelden. Daarnaast biedt de opleiding in leerjaar 2 een internationaal semester aan. Daarin besteedt zij aandacht aan de invloed van mondialisering (meer EU-regels en minder nationale regels), grensoverschrijdende samenwerking en transnationale instituties op het toekomstige werk van studenten. Het semester wordt deels in de Engelse taal aangeboden en staat ook open voor buitenlandse studenten. Interculturele communicatie maakt deel uit van de communicatielijnen, die in studiejaar 2022-2023 wordt herzien naar aanleiding van de herijkte visie op internationalisering (zie standaard 1).

Studenten geven in het studentenhoofdstuk aan dat zij het internationaal perspectief in de opleiding redelijk sterk vinden terugkomen. *“Er wordt veel gekeken naar internationale verhoudingen bij vakken”*, zo geven zij aan. Wel geven zij aan dat bij de praktijkopdrachten de opdrachtgevers wel vaak uit omliggende gemeenten/regio's komen. Studenten zouden – naast dit regionale perspectief – graag relevante ervaring en connecties opdoen die iets meer nationaal (met opdrachtgevers uit het westen bijvoorbeeld) en internationaal zijn.

Onderwijs in coronatijd

Door de coronacrisis heeft de opleiding het onderwijs online verzorgd gedurende de laatste helft van jaargang 2019-2020 en (een deel van) 2020-2021. Ondanks dat deze periode bij zowel studenten als docenten tot onder andere extra werk, stress en motivatieproblemen geleid heeft, hebben zij ook ervaren dat afstandsonderwijs voor bepaalde onderwijs- en leeractiviteiten zeer geschikt is en óók tijdwinst kan opleveren (geen reistijd meer). De opleiding wil de komende periode het onlineonderwijs effectiever maken door het goed in te bedden in een onderwijskundig concept van *blended* leren, waarmee ze een goede mix wil realiseren van onlineleeren, praktijkleren en contactonderwijs. Ze zal hierbij aansluiten op het onderwijsmodel van Saxion (SOM). Door meer gebruik te maken van afstandsonderwijs wil ze ook de druk op de onderwijsruimten (zie 'voorzieningen') beperken. Overigens zijn studenten behoorlijk positief over de manier waarop de opleiding het onderwijs op locatie en het onlineonderwijs combineert. De eerstejaarsstudenten zijn in 2020-2021 extra begeleid.

Studiebegeleiding

De opleiding zorgt voor adequate begeleiding van de studenten bij de studie, zo heeft het panel vastgesteld.

- Begeleiding van het leerproces vindt plaats in zowel de praktijklijn als in de ondersteunende modules. In stadsLAB vervult de docent vooral de rol van coach. Inhoudelijke expertise staat hier vooral in dienst van de begeleiding van studenten bij de uitvoering van praktijkopdrachten en het geven van bruikbare feedback op leerproces en producten. De opleiding probeert om studenten zo veel mogelijk te koppelen aan een docentcoach met expertise ten aanzien van de praktijkopdracht die zij uitvoeren. Dat lukt de ene keer beter dan de andere keer, maar het panel vindt dat de opleiding hier goed op acteert.
- Begeleiding van de professionele en persoonlijke ontwikkeling vindt vooral plaats in stadsLAB en de aparte studieloopbaanontwikkelingslijn (SLB-lijn).

In de SLB-lijn ondersteunt de opleiding studenten bij het maken van belangrijke keuzes ten aanzien van de studie(loopbaan). In de propedeuse staat bijvoorbeeld de definitieve keuze voor BSK of RO op het programma. In de loop van de opleiding wordt de intensiteit van de begeleiding geleidelijk verminderd en wordt van studenten een steeds grotere mate van zelfstandigheid en zelfsturing verwacht. Studenten bevestigen dit. Zij geven aan dat de

begeleiding zich ontwikkelt van “we nemen je bij de hand” naar “het nemen van eigen initiatief”. Zij zijn tevreden over de kwaliteit van de begeleiding.

Het auditpanel was gecharmeerd van de opzet waarbij studenten aan het eind van de propedeuse ‘solliciteren’ naar een plaats in de hoofdfase van de opleiding Bestuurskunde of Ruimtelijke Ontwikkeling. Op deze manier stimuleert de opleiding hen om te reflecteren op hun motivatie en hun kwaliteiten en om zich een realistisch beeld te vormen van hun toekomstig werkveld (beroep). Ook was het panel enthousiast over de pitch die studenten aan het eind van de hoofdfase geven tijdens de zogeheten ‘Kennisoogst’. Tijdens deze netwerkbijeenkomst presenteren studenten de resultaten van hun afstudeeronderzoek, laten ze aan werkveldvertegenwoordigers zien welke loopbaancompetenties ze hebben ontwikkeld en reflecteren ze op hun toekomstig carrièrepad.

Deeltijd

De deeltijdvariant heeft een heel eigen opleidingsconcept dat door SPS is ontwikkeld op basis van het experiment leeruitkomsten. De kenmerken van de doelgroep (werkenden) en de behoeften van het werkveld zijn de uitgangspunten van dit concept. Het programma van de deeltijdopleiding bestaat uit modules uit drie categorieën: sectormodules, clustermodules en opleidingsmodules⁵. Studenten kunnen in hun eigen tempo studeren en hun eigen studieroute (volgorde modules) bepalen. In elke module is het onderwijsleerproces een combinatie van leren op de werkplek, online leren en contactonderwijs. Persoonlijke coaching krijgt daarbij veel aandacht. De opleiding gaf in het auditgesprek aan dat het merendeel van de deeltijdstudenten met de ‘standaardroute’ start. Als ze later in de studie afwijken van de standaardroute, dan is dat veelal om te vertragen (bijvoorbeeld door twee in plaats van drie modules te doen). Er zijn niet of nauwelijks studenten die met hun werkervaring eenheden van leeruitkomsten willen laten valideren.

Zoals in de inleiding is aangegeven, ligt de focus van dit rapport op de voltijdvariant. Het panel heeft ten aanzien van de deeltijd met name gekeken naar de aanpassingen die er zijn gedaan na de visitatie in het kader van het experiment leeruitkomsten. In standaard 1 is reeds vermeld dat de opleiding een aantal nieuwe modules heeft ontwikkeld en een aantal bestaande modules heeft aangepast. Hiermee sluit zij beter aan bij de *Body of Knowledge and Skills* en heeft zij meer samenhang gecreëerd in het programma. Het panel vindt dit goed.

Het panel is positief over de opzet van het programma. De praktijkgerichtheid van de deeltijd staat buiten kijf. De deeltijdstudenten benutten hun eigen relevante praktijkomgeving waarin hun beroepsproducten veelal direct toepasbaar zijn in de eigen organisatie. In de lessen brengen ze elk hun eigen ervaring en expertise in en bieden ze medestudenten daarmee andere perspectieven op vraagstukken. Ook door het volgen van sector- en clustermodules krijgen deeltijdstudenten andere perspectieven mee en ontwikkelen ze een brede blik. Het auditpanel heeft gekeken in hoeverre er in het programma aandacht is voor een onderwerp als de rolname van de overheid en heeft vastgesteld dat dit in meerdere modules aan bod komt. Zo schrijven studenten bij de module ‘Governance in de stad’ een procesnotitie over hoe beleid tot stand moet komen. Hierbij moet de student een arrangement bedenken dat kan leiden tot gedragen beleid in de samenleving en wordt er ook gekeken naar de horizontale rolname van de overheid (“nevenheid”). Studenten gaven in het studentenhoofdstuk in ieder geval aan dat zij – met name de studenten die doorgroeiden naar een managementfunctie – graag iets meer aandacht zouden willen zien voor de mens in de organisatie (veranderkunde, gedrag, psychologie).

De studenten die het panel gesproken heeft tijdens de audit, zijn over het algemeen tevreden over de aangeboden lessen door de docenten. Wel zijn ze het eens met de opmerking in het studentenhoofdstuk dat er in sommige lessen meer ruimte mag komen voor het inbrengen van

⁵ Sectormodules gelden voor een gehele sector (Economie, Techniek, Zorg & Welzijn); clustermodules gelden voor twee of meer opleidingen en opleidingsmodules zijn specifiek voor één opleiding.

actualiteiten. In de vakken met veel theorie is er niet altijd tijd om bijvoorbeeld actuele zaken die op dat moment spelen in het nieuws in te brengen, zo geeft een van de studenten in het auditgesprek aan. Ook hebben studenten soms het gevoel dat zij dat wat speelt in het hier en nu in hun organisatie niet goed kunnen verwerken in het beroepsproduct, omdat de rubrics hier geen ruimte voor bieden. Studenten zijn verder positief over de begeleiding. Voor deeltijdstudenten is het vaak zoeken naar de balans tussen studie, werk en privé. De studiebegeleider *“helpt je om de puzzel compleet te maken”*, aldus een van studenten.

In de ontworpen matrixorganisatie zijn de belangen van voltijd en deeltijd niet altijd gelijk. Het auditpanel begrijpt dit. Het panel heeft gemerkt dat er de afgelopen jaren geïnvesteerd is in het verstevigen van de samenwerking tussen beide varianten. Niettemin ziet het panel nog mogelijkheden voor het behalen van meer synergie (zie ook 'Aanbevelingen'). Een van de docenten typeerde de voltijd en de deeltijd nog als *“twee gescheiden werelden”*. Het auditpanel ziet vooral mogelijkheden om meer met en van elkaar te leren en om elkaars expertise op bepaalde punten meer te benutten.

Docententeam

De docenten Bestuurskunde vormen in de voltijd samen met docenten Ruimtelijke Ontwikkeling één team, aangestuurd door een teamleider. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de docenten zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig zijn om de opleiding BSK te verzorgen. Het onderwijsteam is door de multidisciplinaire samenstelling divers qua achtergrond en expertise. Vrijwel alle docenten zijn mastergeschoold. Diverse docenten hebben ervaring uit het werkveld of zijn nog steeds actief in het werkveld. Sowieso geldt dat er veel praktijkcontacten zijn, doordat veel docenten betrokken zijn bij IO's, stadsLAB-opdrachten, stages en afstuderen. Zoals eerder is aangegeven, zijn diverse docenten ook verbonden als onderzoeker bij een van de lectoraten. Hierdoor zijn zij in staat om zich voortdurend te blijven ontwikkelen binnen hun expertisegebied en daarbuiten.

De docenten die onderwijs ontwikkelen en verzorgen in de deeltijd, zijn afkomstig van de academie die de voltijdlicentie verzorgt. SPS heeft geen 'eigen' docenten in dienst. Aangezien de deeltijdvariant ook modules heeft die aan alle of een deel van de opleidingen in het Economisch domein worden aangeboden (de sector- en clustermodules), zijn er bij de deeltijdopleiding Bestuurskunde niet alleen BSK-docenten betrokken, maar ook docenten van andere academies van Saxion. Voor wat betreft personele zaken gelden de reguliere kwaliteitseisen, zoals deze ook bij de academies gelden (mastergeschoold, BKE-certificering e.d.). Wanneer er vanuit de academie van de voltijd geen ruimte is voor de inzet van eigen docenten, worden externen ingehuurd.

Voltijdstudenten zijn over het algemeen tevreden over de docenten, zo blijkt uit evaluaties en uit de auditgesprekken. Ze waarderen hun kennis uit de praktijk, hun inhoudelijke deskundigheid en hun bereikbaarheid. Wel zien ze ruimte voor verbetering in de mate waarin sommige docenten inspirerend zijn en in de wijze van beoordelen van met name de stadsLAB-opdrachten (zie standaard 3). Hoewel deeltijdstudenten ook over het algemeen tevreden zijn, geven zij in het studentenhoofdstuk aan (grotere) verschillen te ervaren tussen docenten. Dit geldt bijvoorbeeld voor hun didactische vaardigheden, hun bereidwilligheid om studenten tussendoor van feedback te voorzien en eveneens de wijze van beoordelen (zie ook standaard 3). De deeltijdopleiding geeft in haar zelfevaluatie aan dat dit met name komt door het vertrek van collega's en de komst van nieuwe collega's en wisselingen van docenten die onderwijs (door)ontwikkelen en onderwijs uitvoeren in de sector- en clustermodulen. Een oplossing hiervoor, zo geeft de opleiding aan, zou het werken met compacte teams voor de sectoren kunnen zijn om ook gericht in te kunnen zetten op docentprofessionalisering. Het auditpanel benadrukt dat gezamenlijke oplossingen vanuit het docententeam hierbij van groot belang zijn. In het MTO⁶ 2020 gaven docenten aan een grote werkdruk te ervaren. Inmiddels is de werkdruk verminderd, mede door de aanname van nieuwe collega's en de ondersteuning door

⁶ Medewerkerstevredenheidsonderzoek

bijvoorbeeld studentassistenten en studentcoaches. Vertrouwenwekkend in deze vindt het auditpanel de start van een teamontwikkeltraject. Doel van het traject is om beter zicht te krijgen in het takenplaatje en de behoeften van een ieder als individu en van het team in zijn geheel en om stappen te zetten in de afstemming hierin. Het panel wil de opleiding op het hart drukken om de ingezette weg te vervolgen, zeker met het oog op het project US 2025 (SOM) dat nog op de agenda staat. Het panel zag een team dat betrokken en loyaal is en met een positieve energie het programma wil vernieuwen. Ook zag het mooie voorbeelden van (bottom-up) initiatieven vanuit docenten om hun vak bij te houden. Zo was een aantal (docent)onderzoekers een boekenclub begonnen waar ze met elkaar vakliteratuur bespraken, zoals recent een boek over burgerberaden.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

Het panel heeft geconstateerd dat de voorzieningen adequaat zijn. De manier van werken binnen Urban Studies (stadsLAB, multidisciplinaire samenwerking), zo gaf de opleiding aan, vraagt een herziening van de bestaande ruimtes, omdat het eigenlijk niet past bij een meer traditionele roostering in lokalen. De opleiding is bezig om te kijken naar een meer flexibelere inzet van ruimtes. *“We moeten op een andere manier naar ruimtes kijken. Het gaat eigenlijk om ruimtelijke ordening op microniveau”*, zo stelde een van de docenten.

Studenten zijn in evaluaties positief over de voorzieningen. Ze vinden het fijn dat de Urban Studies een eigen afdeling heeft in het gebouw. Hier kunnen ze prettig werken, afspreken en studenten en docenten ontmoeten. Zij zijn ook tevreden over de informatievoorziening. De opleiding zorgt via verschillende kanalen (MijnSaxion, BlackBoard, Xedule, Bison en MS Teams) dat alle benodigde informatie rondom de opleiding beschikbaar is, waaronder het opleidingsprogramma, de beoogde leerresultaten, het onderwijs-, leer- en toetsstelsel en informatie over het beroepenveld. Voltijdstudenten vragen wel aandacht voor tijdige bekendmaking van informatie (bijvoorbeeld nieuwe roosters).

Weging en Oordeel : voldoet

Het auditpanel is positief over de kwaliteit van het programma, de docenten en de voorzieningen. De opleiding wordt verzorgd door een team met capabele docenten die met elkaar beschikken over een brede inhoudelijke deskundigheid en veel ervaring in het werkveld. Studenten zijn tevreden over de docenten, met name over hun praktijkkennis, inhoudelijke deskundigheid en benaderbaarheid. Inspirerend lesgeven is voor een aantal docenten nog een aandachtspunt, aldus de studenten. Ook ervaren zij verschillen in de wijze van beoordelen. Het panel vindt dat de opleiding er op een goede manier voor zorgt dat deze bandbreedte niet te groot wordt. Het auditpanel vraagt de opleiding alert te blijven op de (beleefde) werkdruk, niet in de laatste plaats omdat er met de implementatie van het Saxion Onderwijsmodel (US 2025) en de bijbehorende herinrichting van het curriculum nog een hoop werk voor de docenten ligt.

De opleiding zorgt er in beide varianten voor, aldus het panel, dat studenten de voor het vakgebied relevante inhoud tot zich nemen en alle competenties op eindniveau kunnen realiseren. De onderdelen van zowel het voltijdse als het deeltijdprogramma zijn expliciet gekoppeld aan de competenties en de BoKS uit het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel. Zowel voltijd- als deeltijdstudenten hebben veel ruimte om zich te profileren.

De voltijdopleiding voert een programma uit dat inhoudelijk goed in elkaar zit en een logische opbouw kent. Het panel is onder de indruk van de crossovers in het programma. De samenwerking met Ruimtelijke Ontwikkeling leert studenten vanaf het begin van de studie om vanuit meerdere perspectieven naar vraagstukken te kijken. Ook heeft de opleiding een zeer praktijkgerichte leeromgeving gecreëerd met pareltjes als stadsLAB waar multidisciplinair samengewerkt wordt. De wisselwerking met het werkveld is vanaf jaar één stevig. Werkveldvertegenwoordigers zijn betrokken bij het verstrekken van casuïstiek, als opdrachtgever bij projecten en/of als begeleider bij stage en afstuderen. Het auditpanel is in dit

kader ook positief over de sterke verbinding die de opleiding heeft met de lectoraten. Actuele ontwikkelingen vinden via lectoren en docent-onderzoekers hun weg naar het programma.

Voor de deeltijd staat de praktijkgerichtheid buiten kijf. Er is een sterke koppeling met de eigen praktijkomgeving van de student. Het programma kent een flexibele, modulaire opbouw waar het panel relevante thema's ziet terugkomen. Met het volgen van een aantal sector- en clustermodules krijgen studenten andere perspectieven mee. Dit vindt het panel waardevol. De opleiding heeft op een adequate manier een aantal aanbevelingen van de vorige visitatie opgepakt.

De opleidingsspecifieke voorzieningen zijn adequaat voor de verzorging van het (praktijk)onderwijs en de informatievoorziening is op orde.

Op een aantal punten ziet het panel nog ontwikkelkansen. Het merendeel van deze aspecten heeft de opleiding reeds op haar netvlies. Ook heeft zij reeds een aantal maatregelen opgestart. Dit vindt het panel vertrouwenwekkend. Het panel wil nog expliciet aandacht vragen voor de relatie tussen voltijd en deeltijd. Beide varianten kunnen elkaar expertise op bepaalde punten meer benutten dan nu het geval is. Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem toetsen en beoordelen (voltijd)

Het 'Beleidskader Onderwijs & Toetsing 2017-2021' van de Academie Bestuur, Recht & Ruimte vormt het uitgangspunt voor (het borgen van de kwaliteit van) het systeem van toetsen en beoordelen in de opleiding. Bestuurskunde en Ruimtelijke Ontwikkeling hebben vervolgens samen een onderwijs- en toetsplan opgesteld, waarin zij de uitgangspunten verder hebben uitgewerkt (toetsprogramma, toetsen en toetsopgaven, toetsbekwaamheid en toetsorganisatie).

Het auditpanel heeft bij de opleiding BSK een programma van toetsen gezien met een logische opbouw en samenhang op weg naar het afstudeerprogramma. Binnen het curriculum BSK en RO wordt het onderscheid gemaakt tussen twee typen toetsen:

1. competentietoetsing in de praktijklijn aan de hand van beroepsproducten
2. toetsing van kennis (van concepten, modellen, methoden en dergelijke) en vaardigheden. Competentietoetsing krijgt vorm in de integrale opdrachten in de propedeuse en in de stadsLAB opdrachten, stage en afstudeerfase. De kennis en vaardigheden zijn ondersteunend aan de praktijklijn en worden als zodanig afzonderlijk getoetst. Gedurende het programma is er een opbouw waarbij de focus steeds meer komt te liggen op de toepassing van de opgedane kennis en vaardigheden in de praktijklijn.

Er is één beoordelingsformulier voor alle competenties. Bij elke competentie is een beperkt aantal indicatoren geformuleerd. Van tevoren wordt in samenspraak met studenten (op basis van de opdracht) bepaald op welke competenties én onderliggende indicatoren de studenten worden beoordeeld. Het gebruik van het beoordelingsformulier is dus dynamisch, zo geeft de opleiding aan. Het gesprek over de keuze van competenties en indicatoren bevordert het bewustzijn en de betrokkenheid van de studenten bij de opdracht en de beoordeling. Het beoordelingsformulier wordt vanaf leerjaar 2 tot het eind van de opleiding gebruikt.

De opleiding geeft aan dat het gebruik van één beoordelingsformulier zorgt voor consistentie en continuïteit in de beoordeling. Van belang hierbij is ook dat de bandbreedte van docenten, als het gaat om de toepassing van het formulier, niet te groot is. Studenten geven aan dat zij aanzienlijke verschillen ervaren tussen docenten in de wijze van beoordelen bij met name de Integrale Opdrachten en stadsLAB. De opleiding is zich hiervan bewust. In het auditgesprek gaf de opleiding aan sterk in te zetten op kalibratiesessies tussen beoordelaars om ervoor te zorgen dat in de interpretatie van het beoordelingsformulier meer één lijn getrokken wordt. Het auditpanel vindt dat de opleiding op een juiste manier het gesprek voert om ervoor te zorgen dat de bandbreedte tussen docenten niet te groot wordt.

De opleiding gebruikt een goede mix van toetsvormen, zo stelde het auditpanel vast. Een aantal voorbeelden van gebruikte toetsvormen: *multiple choice* toetsen en toetsen met open vragen (of een combinatie van beide vormen); het schrijven van een essay; (beroeps)producttoetsen (al dan niet aan de hand van een portfolio). De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk, zo stelde het auditpanel vast. Dit borgt de opleiding op een aantal manieren (zie tabel hieronder – voorbeelden zijn niet uitputtend).

- Voor elke toets is een toetsdossier opgesteld waarin de toetsmatrijs, toetsen, antwoordmodel met cesuur en toetsanalyse is opgenomen (indien aanwezig).
- De niet-kennisgerichte modules worden middels prestatie-indicatoren beoordeeld. Het opstellen, bijstellen van de rubrics wordt in samenspraak met de onderwijskundige gedaan.
- Iedere ontwikkelde toets wordt door twee inhoudelijk bekwame docenten opgesteld, waarvan ten minste één BKE-geschoold is.
- Bij grote praktijkopdrachten (die voor het examendossier) worden studenten altijd door minimaal twee examinatoren beoordeeld.
- Daarnaast is ook de opdrachtgever bij diverse beoordelingen betrokken. Deze kijkt met name naar de bruikbaarheid van het beroepsproduct.
- De opleiding organiseert intervisie- of kalibratiesessies waarbij de examinatoren de beoordeling(scriteria) bespreken.

Uit de evaluaties blijkt dat de studenten over het algemeen tevreden zijn over het toetsen en beoordelen. De eisen zijn helder voor studenten. Het totale toetsprogramma is voor studenten inzichtelijk via het onderwijs- en examenreglement. Via het rooster en Bison is daarnaast voor studenten inzichtelijk welke toetsen aangeboden worden. Leerdoelen van de modules (incl. toetsvorm) worden voor de studenten op Blackboard geplaatst. Indien er sprake is van een vaardigheidsvak of opdracht uit de praktijklijn, dan zijn de beoordelingsformulieren voor de studenten inzichtelijk via Blackboard. Achteraf wordt standaard toetsinzage georganiseerd met als doel studenten inzage te geven in het gemaakte werk en transparantie met betrekking tot de totstandkoming van de beoordeling.

Studenten geven – zowel in het studentenhoofdstuk als in het auditgesprek – aan dat zij behoefte hebben aan meer feedback en feedforward bij hun beoordelingen; óók bij een voldoende/hoge cijfers. Dit ondersteunt en bevordert hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. De opleiding heeft aangegeven dat hier met de implementatie van de SOM-visie meer aandacht voor zal komen. Op basis van SOM zal de opleiding een groter beroep gaan doen op de studenten om zichzelf te toetsen/de eigen ontwikkeling te evalueren en feedback te vragen om van te leren (leerfunctie van toetsen). Ook wil de opleiding het aantal (summatieve) toetsen reduceren, overgaan naar grotere eenheden van toetsen en formatief toetsen een integraal onderdeel van het toetsprogramma maken.

Deeltijd

De toetsing binnen de deeltijdopleiding BSK is direct afgeleid van het toetsbeleid van Saxion, zoals vertaald in het 'Onderwijs en toetsbeleid SPS 18-20' (2018). Het vorige visitatiepanel gaf aan dat de visie op toetsen adequaat beschreven is. Het panel vond dat de leeruitkomsten duidelijk terug te zien waren op de beoordelingsformulieren. De beroepsproducten waren over het algemeen bruikbaar in het brede werkveld van de bestuurskundige. Het huidige auditpanel deelt dit beeld. Het systeem van toetsen en beoordelen maakte een doorwrochte indruk. Het panel zag mooie beoordelingsformats waarbij ook ruimte was voor de reflectie van studenten.

Na de visitatie in 2019 heeft SPS verdere stappen gezet om het onderwijs nog flexibeler te maken voor haar studenten. Op het gebied van toetsing zijn er diverse pilots geweest bij andere opleidingen binnen SPS. Zo is er een pilot geweest op het gebied van het geïntegreerd holistisch beoordelen. Hiermee wordt de beoordeling van verschillende leeruitkomsten gecombineerd en worden ook meer mogelijkheden geboden om leerwegaafhankelijk de module af te ronden en om eerder opgedane (werk)ervaring te valideren. Ook is er een pilot geweest met het valideren van werkervaring. De opleiding BSK verkent de komende periode de mogelijkheden rondom holistisch beoordeling.

Voor elk module is een modulebeschrijving en toetsdossier samengesteld. Deze bevat de verantwoording van de toets, de toetsmatrijs, de cesuur en de rubric aan de hand waarvan het beroepsproduct wordt beoordeeld. De rubric van iedere toets is (of wordt in doorontwikkeling) uitgewerkt in een 5-punt schaal om interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te verhogen en transparantie voor studenten te creëren en meer te kunnen differentiëren in resultaten tussen studenten.

Studenten geven in het studentenhoofdstuk aan dat de rubrics strak beschreven zijn. Zij voelen hierdoor niet altijd de ruimte om hun eigen interpretatie aan het beroepsproduct in te brengen. Ook zien ze niet altijd de mogelijkheid om actuele vraagstukken die op dat moment spelen in de eigen organisatie te verwerken in het beroepsproduct. M.a.w. om het beroepsproduct passend te maken voor de eigen werkplek. Het panel vraagt hier aandacht voor. Net als de voltijdstudenten geven ook de deeltijdstudenten aan meer behoefte te hebben aan feedback en feedforward. In de deeltijdopleiding staan beroepsproducten centraal. Er zijn aspecten die in meerdere beroepsproducten terugkomen. Met name dan is de feedforward – ook bij een voldoende – van belang, zo gaf een van de studenten aan. *“Omdat het structureel terugkomt, wil je ook tips voor de volgende keer.”* De ene docent is hier meer alert op dan de andere, zo geven zij aan in het auditgesprek.

Examencommissies

In de borging van de toetskwaliteit heeft de examencommissie een belangrijke rol. Voltijd en deeltijd vallen onder twee verschillende examencommissies. Beide commissies vormen zich een eigenstandig oordeel over de kwaliteit van de toetsen door zelf steekproefsgewijs een check uit te voeren op de kwaliteit van de toetsen en/of het examendossier en worden in hun borgingstaak geholpen door resp. de toetscommissie (voltijd) en de toetsgroep (deeltijd).

- De examencommissie bij de voltijd werkt samen met een toetscommissie die opereert onder mandaat van de examencommissie. De toetscommissie bij de voltijd speelt zowel aan de voorkant als aan de achterkant een rol bij de borging van de kwaliteit van toetsen. Zo evalueert zij elk kwartiel een tweetal toetsen per opleiding om inzicht te krijgen in de kwaliteit van toetsing: één toets vóór afname en een toets na afname. De resultaten van deze evaluaties worden teruggekoppeld naar de moduleverantwoordelijke(n).
- De examencommissie SPS bij de deeltijd werkt samen met de zogeheten toetsgroep, die onderdeel is van het team Kwaliteitsmanagement & Research. De toetsgroep opereert vooral aan de voorkant: ze ondersteunt onder meer de docentontwikkelteams (DOT's) bij de ontwikkeling van toetsen en beoordelingsinstrumenten en het opstellen van de toetsdossiers. Ook is een afvaardiging van de toetsgroep aanwezig bij de werkveldadviesgesprekken in de DOT's om mee te denken in de hoofdaspecten van te beoordelen beroepsproducten.

Het auditpanel heeft vastgesteld dat beide examencommissies goed weten waar de aandachtspunten liggen. Zo is de commissie bij de voltijd scherper gaan letten op de benoeming van de examinatoren en op de herleidbaarheid van de individuele bijdrage in de groepsproducten. Aandachtspunt vanuit de examencommissie SPS is het geven van een toelichting op de beoordeling in het beoordelingsformulier. Ook is de kalibratie tussen beoordelaars over de beoordeling een ontwikkelpunt van docenten van de deeltijdvariant BSK, zo gaf de commissie aan. Overigens werden deze punten ook herkend door de commissie van de voltijd.

Weging en Oordeel: voldoet

De beoordelingssystematiek van Saxion maakt een doorwrochte indruk. Het auditpanel heeft bij de opleiding BSK een programma van toetsen gezien met een logische opbouw en samenhang op weg naar het afstudeerprogramma. Toetsen en beoordelen gebeurt op een valide, betrouwbare en transparante wijze. De opleiding zet hiervoor diverse instrumenten in, zoals het werken met toetsmatrijzen, beoordelingsmodellen en rubrics en de implementatie van het vierogenprincipe bij het construeren van de toets en bij de beoordeling.

De belangrijkste ontwikkelpunten ten aanzien van toetsen en beoordelen zijn volgens het auditpanel (i) het geven van goede feedback en feedforward bij de beoordelingen en (ii) het verkleinen van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. De opleiding heeft dit voor zowel de voltijd als de deeltijd reeds op haar netvlies en adresseert dit onderwerp onder meer in de kalibreersessies die de opleiding organiseert. Het panel vindt dit vertrouwenwekkend.

Het auditpanel heeft goed functionerende en taakvolwassen examencommissies gezien. De examencommissies kijken in hun borgingsverantwoordelijkheid verder dan een procedurele check en vormen zich tevens onafhankelijk een oordeel over het bereikte niveau.

Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Eigen oordeel auditpanel over het gerealiseerde niveau

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van vijftien afgestudeerden – 13 voltijd dossiers en 2 deeltijd dossiers – uit de afgelopen twee studiejaar de afstudeerdossiers beoordeeld. De deeltijdstudenten studeren af met een afstudeeropdracht (scriptie) en schrijven voorafgaand hieraan een plan van aanpak. De voltijdstudenten tonen het bachelorniveau aan met een examendossier waarin verschillende producten uit de eindfase zijn opgenomen. Het panel heeft van de voltijd de volgende producten bestudeerd:

- Twee beroepsproducten voor opdrachtgevers in het werkveld, inclusief de schriftelijke verantwoording en onderbouwing van deze producten. Het ging hierbij om één groepsopdracht en één individuele opdracht. Hiermee maken studenten hun BSK-competenties zichtbaar op bachelorniveau.
- Een paper over één van de vier thema's. Met de paper laat de student zien zich te kunnen verdiepen in een relevant thema door middel van literatuurstudie.

Het auditpanel vindt dat het afstudeerprogramma goed in elkaar zit en waardeert de variatie in de type opdrachten (groep, individueel, themagericht).

Het panel is van oordeel dat de opleiding studenten aflevert op hbo-bachelorniveau, die hun weg vinden in de beroepspraktijk. Met andere woorden: de studenten tonen voldoende aan dat zij aan de slag kunnen als beginnend beroepsbeoefenaren. Het auditpanel zag een diversiteit aan relevante onderwerpen in de eindwerken. Al met al heeft het panel degelijke werken gezien waarbij er over het algemeen sprake was van een goede methodologische verantwoording. Het niveau van de vakinhoud was hierbij op orde. Er was in de eindwerken volop aandacht voor de professionele en persoonlijke reflectie en studenten gaven hierbij blijk van een kritisch denkvermogen.

Het panel zag een variatie in de kwaliteit van de eindwerken. Dit verschil in niveau werd weerspiegeld door het verschil in becijfering. Bij de lagere cijfers zag het panel bijvoorbeeld een student die moeite had om tot de kern van het onderzoek te komen. Hier had de opleiding wellicht bij het plan van aanpak iets meer kunnen sturen op de formulering probleem – doel – vraagstelling. Ook zag het panel een verschil in de mate van omgevingsbewustzijn (in hoeverre betreft een student maatschappelijke opvattingen bij het maken van afwegingen?). Afgaande op de afstudeerproducten zijn studenten in staat gebruik te maken van uiteenlopende wetenschappelijke bronnen uit de Nederlandse en internationaal literatuur (artikelen, vakbladen en boeken). Bij een enkele student had er iets kritischer gekeken mogen worden naar het brongebruik.

Functioneren in de praktijk of in een vervolgopleiding

Tijdens de zogeheten kennisoogst aan het eind van leerjaar vier pitchten studenten hun (studie)loopbaan en illustreerden ze hun professionele ontwikkeling met de beroepsproducten uit het dossier. Daarvoor zijn ook professionals uit het werkveld uitgenodigd. De werkveldvertegenwoordigers oordelen unaniem heel positief over de kwaliteiten van de afstudeerders. Dit wordt bevestigd door de werkveldvertegenwoordigers met wie het panel sprak. Ook zij oordelen positief over de capaciteiten en het niveau van de stagiaires en afgestudeerden. Zij geven aan dat studenten van Saxion een analytische blik hebben, zich snel kunnen inlezen in materie, zich kunnen verplaatsen in anderen en belangen van diverse stakeholders bij elkaar kunnen brengen. *“De opleiding geeft de studenten voldoende inhoud mee om goed in het werkveld te*

kunnen bewegen; de goede tools om te snappen hoe de overheid werkt”, aldus een van de werkveldpartners. Een ander voegde toe dat “studenten goed in staat zijn om zich te manifesteren in bestuurlijk veranderlijke omgevingen.” Ten slotte merkt het werkveld het effect van de vele praktijkervaring die studenten hebben opgedaan gedurende opleiding, doordat studenten veel sneller ingewerkt zijn.

Voor de deeltijdstudenten geldt dat een aantal al tijdens de studie een carrièrestap zet binnen de eigen organisatie of bij een andere organisatie gaat werken. Door de opleiding worden de studenten zich ook sterker bewust van de mogelijkheden en kansen, waardoor ze toekomstplannen maken voor hun loopbaan.

De deeltijdopleiding geeft in haar zelfevaluatie aan dat zij het contact met alumni gestructureerd(er) wil gaan weergeven en alumni beleid wil formuleren en implementeren. Het auditpanel steunt deze ambitie. Voor de voltijd geldt dat het meer systematisch volgen van de alumni nog geen prioriteit krijgt, omdat de opleiding de komende jaren haar aandacht eerst wil richten op de implementatie van het Saxion Onderwijs Model. Het auditpanel kan dit billijken.

Weging en Oordeel: voldoet

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van vijftien afgestudeerden uit de afgelopen twee studie jaren de afstudeerdossiers beoordeeld. De studenten hebben in hun eindwerk aangetoond dat zij de beoogde competenties op het niveau van een startbekwame bestuurskundige op bachelorniveau hebben ontwikkeld. In de diversiteit van de afstudeeronderwerpen zag het panel de beoogde visie van de opleiding terug om een brede bestuurskundige opleiding te zijn. Het auditpanel kon zich vinden in de gegeven cijfers en is van oordeel dat de studenten terecht hun diploma hebben gekregen.

Dat de studenten het beoogde niveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld over het niveau en de vaardigheden van de afgestudeerden.

Het auditpanel is van oordeel dat zowel de voltijd- als de deeltijdopleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel ‘voldoet’ voor deze standaard.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Bestuurskunde/Overheidsmanagement van Saxion voor zowel de voltijd als de deeltijd voldoet aan de vier standaarden van de NVAO. Het eindoordeel luidt daarom 'positief'.

6. AANBEVELINGEN

In het rapport zijn diverse ontwikkelpunten benoemd. Deze ontwikkelpunten zijn alle van belang, maar het panel wil in dit hoofdstuk de nadruk leggen op de volgende aanbevelingen:

- Heb aandacht voor de (veranderende) rol van de overheid (“Hoe bedienen we als overheid de samenleving?”) en de mens in organisaties. Dit kan voor de voltijdopleiding bij het verder uitwerken van de thema’s die zij nu hanteert. Voor de deeltijdopleiding kan dit meegenomen worden bij de verdere aanscherping van modules.
- Probeer bij de voltijdopleiding de pool van opdrachtgevers uit te breiden met connecties buiten de regio/provincie (waaronder ook internationale opdrachtgevers).
- Investeer in de relatie tussen voltijd en deeltijd van BSK. Het auditpanel ziet vooral mogelijkheden om meer met en van elkaar te leren en om elkaars expertise op bepaalde punten meer benutten.
- Heb aandacht voor het geven van goede feedback en feedforward bij de beoordelingen om zo het leerproces van de student te ondersteunen.
- Ga door met het verder vergroten van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid.
- Deeltijd: zet de plannen door om alumni beleid te formuleren en te implementeren om zo meer zicht te krijgen op de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Saxion hbo-bacheloropleiding Bestuurskunde/Overheidsmanagement		
Standaard	Oordeel voltijd	Oordeel deeltijd
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	voldoet	voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	voldoet	voldoet
Standaard 3. Toetsing	voldoet	voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	voldoet	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief	positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels****Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Bestuurskunde/Overheidsmanagement van Saxion (21 november 2022)**

Tijd	Onderdeel	Gesprekspartners
8.15 – 8.30	<i>Inloop en ontvangst</i>	<i>Auditpanel</i>
8.30 – 8.45	<i>Vooroverleg auditpanel / start van de dag</i>	<i>Auditpanel</i>
8.45 – 9.00	Welkom door het opleidingsmanagement	Opleidingsmanagement voltijd en deeltijd in aanwezigheid van (een afvaardiging van) het docententeam.
9.00 – 9.30	Presentatie van de opleiding (voltijd en deeltijd)	Docenten voltijd en deeltijd in aanwezigheid van studenten en het opleidingsmanagement en (een afvaardiging van) het docententeam
9.30 – 10.15	Gesprek met studenten (voltijd en deeltijd)	Studenten voltijd en deeltijd (inclusief studenten van de opleidingscommissie)
10.15 – 10.30	<i>Pauze / intern overleg / bestudering documenten ter inzage</i>	<i>Auditpanel</i>
10.30 – 11.15	Standaard 1: beoogde leerresultaten (voltijd en deeltijd)	Docenten en medewerkers voltijd en deeltijd
11.15 – 11.30	<i>Pauze / intern overleg / bestudering documenten ter inzage</i>	<i>Auditpanel</i>
11.30 – 12.15	Standaard 2 en 3: Onderwijsleeromgeving en toetsing - voltijd	Docenten, afvaardiging toetsgroep, stagecoördinator, coördinator StadsLAB, lector
12.15 – 12.45	Standaard 2 en 3: Onderwijsleeromgeving en toetsing - deeltijd	Docenten, afvaardiging toetsgroep, afstudeerbeoordelaar
12.45 – 13.30	<i>Lunchpauze / intern overleg / bestudering documenten ter inzage</i>	<i>Auditpanel</i>
13.30 – 14.15	Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten (voltijd en deeltijd)	Examencommissie, toetscommissie, toetsgroep, afstudeercoördinator
14.15 – 14.30	<i>Pauze / intern overleg / bestudering documenten ter inzage</i>	<i>Auditpanel</i>
14.30 – 15.15	Gesprek met het werkveld en alumni (online) (voltijd en deeltijd)	Werkveld en alumni
15.15 – 15.45	Gesprek met het opleidingsmanagement (voltijd en deeltijd)	Opleidingsmanagement voltijd en deeltijd
15.45 – 16.30	<i>Intern overleg / opmaak beoordeling</i>	<i>Auditpanel</i>
16.30 – 17.00	Terugkoppeling	Allen

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen. Voor de deeltijdopleiding geldt dat het panel een zogeheten 'updatebeoordeling' heeft uitgevoerd, om de experimenteervariant in 2019 tussentijds is beoordeeld in het kader van het experiment.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen alle panels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle panels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een

positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie Bestuurskunde – Oplegger voltijd en deeltijd
- NSE resultaten voltijd en deeltijd 2022
- Landelijk opleidingsprofiel Bestuurskunde Overheidsmanagement 2019
- Jaarverslagen examencommissie 2020-2021 van resp. ABR&R en SPS
- Overzicht van het ingezette personeel
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).

Voltijd

- Bestuurskunde voltijd Dashboard
- Studentenhoofdstuk voltijd juni 2022
- Concept StadsLAB uitgelegd
- Beleidskader Onderwijs en Toetsing 2017-2021
- Onderwijs- en toetsplan BSK en RO 2021-2022 en 2022-2023
- Overzicht modules (BoKS) x competenties
- Saxion Onderwijsmodel (SOM)
- Visie Internationalisering
- A3 project instroom-doorstroom-uitstroom 2022
- Handleiding studieloopbaan propedeuse
- Kennisoogst juni 2019 en 2022
- Evaluatie Oogst 2020-2021 en voorstel afsluiting leerjaar 4 2021
- MTO 2020 Groepsrapport Bestuurskunde en Ruimtelijke Ontwikkeling
- Eigenstandig oordeel examencommissie RO 2021
- Handleiding StadsLAB leerjaar 4
- Verslag borgingsgesprek BSK-RO 11 oktober 2021
- HBO-Monitor 2020 – Factsheet Bestuurskunde
- Verslag bijeenkomst werkveld Bestuurskunde en Ruimtelijke Ontwikkeling

Deeltijd

- Bestuurskunde deeltijd Dashboard
- Studentenhoofdstuk deeltijd mei 2022
- Onderwijs- en toetsbeleid Saxion Parttime School 2018-2022
- Onderwijs- en toetsplan Bestuurskunde-overheidsmanagement SPS
- Groeidocument Saxion Parttime School 2021
- Jaarverslag curriculumcommissie sector Economie SPS 2021-2022
- SPS Jaarplanning curriculumcommissie Economie 2022-2023 (concept)
- Handreiking 'Het schrijven van een beroepsproduct'
- Matrix BoKS BSK deeltijd – indeling op EVL's
- Notitie Borging eindniveau SPS opleidingen 4.0
- Opleidingsrapport BSK moduulevaluaties 21-22
- SPS Taalbeleid 2018
- Visitatierapport experiment SPS Economie A
- Handleiding afstuderen OBSK11 22-23
- Format Modulebeschrijving
- Format Toetsdossier
- Generieke afspraken afstuderen versie 7.0 d.d. 1 september 2022
- Screening borging kwaliteit afstudeermodules SPS

Het panel heeft van vijftien studenten – 13 voltijd en 2 deeltijd – de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 20 oktober 2022 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Bestuurskunde/Overheidsmanagement van Saxion, onder het nummer PA1352. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Bestuurskunde groep 1
----------------------	---------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
De heer drs. R.B. (Ruud) van der Herberg	Voorzitter	Ervaren en gecertificeerd lead auditor voor accreditaties in het hoger onderwijs, adviseur voor ho, mbo, vo en po op het gebied van kwaliteitszorg (o.a. INK), excellentie en duurzaamheidsvraagstukken.
Mevrouw dr. (S.) Saniye Çelik	Lid	Lector Diversiteit en Inclusie aan de Hogeschool Leiden. Tevens docent bij de Universiteit Leiden, Centre for Professional Learning (CPL).
De heer dr. R.M. (Robert) Duiveman	Lid	Bestuurskundige, stadssocioloog en actie-onderzoeker bij Instituut voor Publieke Waarden. Daarnaast coördinator doorwerking Urban Living Labs bij het Lectoraat methodologie van praktijkgericht onderzoek van Hogeschool Utrecht.
De heer E. (Evren) Kizilgoz	Studentlid	Student bachelor Bestuurskunde (deeltijd), Haagse Hogeschool.
Mevrouw D.P.M. (Daniëlle) de Koning MSc.	Secretaris	Gecertificeerd secretaris en adviseur bij Hobéon.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobéon.nl
www.hobéon.nl